

Aktuel Ældre- og Sundhedspolitik januar 2026

Regeringen vil give fødevarecheck til udvalgte danskere

I sin nytårstale nævnte statsminister Mette Frederiksen, at regeringen vil udbetale en fødevarecheck. Pensionister uden større formuer, ledige samt børnefamilier med lave indkomster kan dermed se frem til økonomisk støtte. Ældre Sagen, der længe har gjort opmærksom på behovet for økonomisk hjælp til pensionister som følge af de høje fødevarepriser, ser meget positivt på udmeldingen. Vi vil fortsætte det politiske arbejde for at sikre, at fødevarechecken får en størrelse, der kan mærkes, at den målrettes de rette grupper, og at den kommer hurtigt til udbetaling.

Digital svindel

I forlængelse af at TV2 i en dokumentar har afdækket kriminelle metoder til økonomisk it-kriminalitet, har Ældre Sagen udtalt, at bankerne i større omfang bør have ansvar for at dække tabet. Det er vanskeligt for privatpersoner at forsvare sig imod it-kriminalitet. Ældre Sagen arbejder løbende for at forhindre digital svindel.

EU-domme medfører moms på fx holdtræning i fitnesscentre

Ældre Sagen er meget kritisk over for, at der nu indføres moms på undervisning i bl.a. fitness, yoga og dans. Motion og fysisk aktivitet er afgørende for ældres både fysiske og mentale sundhed. Ældre Sagen frygter, at konsekvensen kan blive, at nogle ældre reducerer deres motionsniveau eller helt fravælger tilbud som fitness og holdtræning. Det vil på længere sigt kunne medføre forringet helbred, øget pres på sundhedsvæsenet og lavere livskvalitet for den enkelte.

Regeringen ønsker at indføre et fradrag for motion som en delvis kompensation for de prisstigninger, der følger af de nye momsregler. Ældre Sagen vurderer imidlertid, at fradraget i sin nuværende form ikke er tilstrækkeligt til at opveje de økonomiske konsekvenser af momspålægningen. Derfor arbejder vi for, at fradraget for motionsydelser forhøjes, så det i højere grad svarer til de faktiske merudgifter.

Dette dokument er målrettet Ældre Sagens frivillige

Advarsel om bakterier i vandet blev kun givet pr. SMS

I Fredensborg Kommune fandt en vandværk e-coli bakterier i vandet. Borgerne blev i SMS informeret om at koge vandet inden anvendelse. TV2 har afdækket, at de borgere, der ikke er digitale, ikke fik besked om at koge vandet. Ældre Sagen har i pressen pointeret, at det er vigtigt af, at der er en plan for, hvordan alle berørte bliver informeret - også mennesker, der ikke benytter digitale kommunikationsmidler.

Digital sundhed

Der har i pressen været fokus på, at mængden af sundhedsapps er meget stort, og Ældre Sagen har bekræftet, at det for nogle patienter opleves som meget uoverskueligt og forvirrende, at der er så mange.

Ingen hjælp til mennesker, der er fritaget for digital post

Ældre Sagen har i pressen påpeget det uhensigtsmæssige i, at Transportministeriet/Trafikstyrelsen ikke vil sende en orientering pr. brev til de godt 250.000 digitalt fritagne voksne danskere for at orientere om, at der efter 1. januar 2026 er kommet væsentlige ændringer i postomdelingen. De digitalt fritagne er henvist til at søge viden om ændringerne ad digital vej, hvilket jo ikke giver mening. Ældre Sagen har opfordret transportministeren til at sende fysisk information ud til de mennesker, som er fritaget for digital post, om, hvordan man sender fysiske breve, efter at PostNord stopper med at uddele breve. Ældre Sagen peger på behovet for en enkel oversigt over indleveringsmuligheder, hvor og hvordan man køber porto, og hvem man kan kontakte for hjælp. Mange mennesker er fortsat dybt afhængige af at kunne kommunikere ved brug af fysiske breve.

Gratis togture bør også gælde for dem uden smartphones

Ældre Sagen har igen rejst en kritik af digitale rabatter i den kollektive trafik. I denne omgang er kritikken rettet mod DSB's tilbud om gratis søndagskørsel i december med S-toget mod at aktivere et tilbud i DSB's app. Ældre Sagen har både rettet henvendelse til DSB og udtalt sig til pressen. De mennesker, som ikke benytter sig af smartphone og andre digitale platforme, bør også have mulighed at få opnå samme rabat eller en gratis rejse.

Ny politisk aftale giver støtte til flere seniorbofællesskaber

Ældre Sagen bakker varmt op om regeringens boligaftale, hvor der er afsat 500 mio. kr. til at fremme byggeri af seniorbofællesskaber. Vi har udtalt os til pressen og fremhævet,

Dette dokument er målrettet Ældre Sagens frivillige

at mange ældre ønsker mere hverdagsfællesskab, og at flere almene seniorfællesskaber kan løfte livskvaliteten og modvirke ensomhed og mistrivsel blandt ældre.

Ældre Sagen peger samtidig på, at mange medlemmer ønsker at bo i bofællesskab, men oplever mangel på boliger med en husleje, der er til at betale for almindelige folkepensionister. Derfor er det positivt, at den almene sektor får bedre muligheder for at skabe økonomisk tilgængelige seniorbofællesskaber.

Kampen om parkeringspladser og usynlige bøder

Ældre Sagen har givet input til transportministerens kamp mod de usynlige parkeringsbøder og bedt ministeren se nærmere på, at selskaberne respekterer digital fritagelse. For selv om man er fritaget for digital post, kan man modtage parkeringsbøder via sin e-Boks, hvilket kan føre til stor utryghed og i værste fald inkassosager. Vi har desuden fremhævet, at der forsat er et behov for alternative analoge betalingsmuligheder for parkering, da nuværende apps og MitID-baserede løsninger helt udelukker borgere uden digitale kompetencer eller smartphones. Ældre Sagen efterlyser desuden flere handicapparkeringspladser samt en national oversigt over disse.

Bred politisk aftale om tandkonto til alle danskere

Socialdemokratiet, Venstre, Moderaterne, Danmarksdemokraterne, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Enhedslisten, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre og Alternativet har indgået en bred politisk aftale om en ny model for voksentandplejen. Med den nye aftale fjerner man eksisterende tilskud til behandlinger og spreder tilskud efter alder. Ordningen finansieres inden for voksentandplejens nuværende økonomiske ramme, dvs. at politikerne på forhånd havde besluttet, at udgifterne ikke måtte øges.

Ældre Sagen vurderer, at den nye model vil svække ligheden i sundhed og ramme de patienter, der har de største behandlingsbehov, idet vi vurderer, at de fremover vil få mindre i tilskud end i dag. Dette har vi påpeget i medier samt over for Folketingets sundhedsordførere. Ældre Sagen er bekymret for, at en reduktion i tilskud til mennesker med tandsygdom vil øge risikoen for, at nødvendig behandling fravælges eller udskydes. Det kan forværre sygdommen og belaste resten af sundhedsvæsenet. Ældre Sagen mener, at politikerne i stedet burde målrette midlerne til dem, der har størst udfordringer med deres tandsundhed – ikke gøre det sværere for syge og ældre patienter at få råd til nødvendig behandling.

Dette dokument er målrettet Ældre Sagens frivillige

Ældre Sagen efterlyser en model for voksentandpleje, der godt kan indeholde en tandkonto, men hvor modellen:

- målretter tilskud til behandling, forebyggelse og sygdom.
- prioriterer flere midler til at sikre god tandsundhed.
- styrker omsorgstandplejen, der er af afgørende betydning for mange svækkede ældre.
- ændrer helbredstillæggene for folkepensionister, så de afspejler de nuværende behandlingsformer og behandlingstendenser.

Ernæringsindsatser

Det sidste halve år har der såvel i medierne som på Christiansborg været meget fokus på underernæring. Flere politiske partier har således også haft politiske udspil på området. Ældre Sagen har markeret sig aktivt i debatten om underernæring, bl.a. ved at fremhæve både omfanget af problemet og konkrete løsningsforslag på konferencer, i medier og i Ældre Sagens politiske arbejde. Årsagerne til underernæring er mange – og dermed også løsningerne.

Ny sundheds- og omsorgspladser – midlertidige ophold for ældre patienter med fasttilknyttede læger og uden betaling for ophold og medicin

Sundhedsreformaftalen i efteråret 2024 besluttede at flytte en række opgaver fra kommuners til regioners myndighedsansvar. Som følge heraf er der nu vedtaget lovændringer, så der fra 2027 bliver etableret sundheds- og omsorgspladser, som regionerne har ansvaret for. Pladserne er til midlertidige døgnophold, målrettet bl.a. ældre med behov for en rehabiliterende sundhedsfaglig indsats, som ikke kræver en sygehusindlæggelse, men heller ikke hensigtsmæssigt kan varetages i eget hjem. Der har indtil nu ikke været en klar hjemmel i sundhedsloven for midlertidige ophold med sundhedsfaglig pleje, behandling og rehabilitering. Det har efterladt ældre ikke bare med mangel på ensartet kvalitet og manglende adgang til læge, men også ofte med en urimelig betaling for ophold og medicin.

Ældre Sagen har vedvarende kæmpet for, at der med de nye pladser ikke opkræves urimelig brugerbetaling, som det sker på midlertidige døgnpladser i dag, og at man som patient kan være sikker på god sundhedsfaglig kvalitet. Det fremsatte lovforslag lagde alene op til såkaldt vederlagsfrit midlertidigt ophold på sundheds- og omsorgspladser, dvs. ingen brugerbetaling på kost, linned, tøjvask og lignende under opholdet. Undervejs

Dette dokument er målrettet Ældre Sagens frivillige

i lovbehandlingen blev det med reference til bl.a. Ældre Sagens budskab udvidet til også at omfatte vederlagsfri medicin, så man ikke selv skal skaffe og betale for medicin til behandling under opholdet. Nu udestår, at der skal komme regler for kørslen til og fra pladserne, hvilket Ældre Sagen fortsat forfølger som sag.

Med lovændringen stilles der desuden krav til, at der kommer fast tilknyttede læger til pladserne – og en kommende kvalitetsstandard lægger op til tværfagligt sundhedsfagligt personale, hvilket Ældre Sagen også tidligere har opfordret til. I løbet af 2026 skal der i forberedende sundhedsråd aftales nærmere om drift af pladserne lokalt, så det fra januar 2027 er en sundhedsindsats i det nære sundhedsvæsen.

Modregning af Danske Banks compensation for fejl i gældsinddrivelse i folkepension mm.

Danske Bank har konstateret fejl i deres gældsinddrivelse. Det har en række andre banker også efterfølgende gjort. Danske Bank har selv opdaget fejlen, der rammer et stort antal personer. Banken har udviklet en model for compensation. Skattemyndighederne har afgjort, at denne compensation er skattepligtig. Derfor har Danske Bank medtaget skatten af compensationen i den samlede beregning af compensationen (uden at det helt præcist er muligt at se, hvordan compensationen er beregnet). Banken gør opmærksom på, at compensationen er skattepligtig, og at man selv skal huske at indberette og indbetale skatten. Desværre er der nogle medlemmer, der overser dette og derfor får en uventet restskat.

Banken informerer om, at compensationen kan medføre modregning i sociale ydelser. Det gælder i høj grad for folkepensionister, fordi skattepligtig indkomst modregnes i ældrechecken, folkepensionens pensionstillæg og boligydelse. Det betyder, at folkepensionister og andre grupper får væsentligt mindre ud af den udbetalte compensation end personer, der ikke er gået på pension. Ældre Sagen mener, det er urimeligt, fordi de pågældende personer næppe har været pensionister, da fejlen i gældsinddrivelsen opstod. Dermed ville de ikke være blevet modregnet, hvis fejlen var blevet opdaget og rettet på daværende tidspunkt.

Danske Bank har oplyst, at man kan søge om yderligere compensation, hvis man mener, at compensationen ikke er tilstrækkelig. Banken har yderligere oplyst, at den har behandlet klager, men at compensationen har oversteget modregningen i de sociale ydelser. Det peger i retning af, at Danske Bank ikke er indstillet på at stille

Dette dokument er målrettet Ældre Sagens frivillige

pensionister lige med andre, der har modtaget kompensation, men kun vil give yderligere kompensation, hvis modregningen i sociale ydelser medfører, at kompensationen efter betaling af skat er mindre end modregningen i de sociale ydelser.

Ældre Sagen søger afklaring og præcisering af Danske Banks holdning og vil vejlede om muligheden for at klage til Det Finansielle Ankenævn og evt. skrive om problemet i medlemsbladet.

Ny aftale om støttestrømper

Regeringen, Kommunernes Landsforening og Danske Regioner er blevet enige om en ny aftale, der skal sikre, at mennesker, der har brug for kompressionsprodukter, let kan få dem udleveret.

Den nye aftale betyder, at borgere vil få en individuel vurdering i forbindelse med et sygehusbesøg og i den forbindelse vil få udleveret produkter svarende til et års forbrug efter udskrivningen. Er produkterne led i en fortsat behandling, vil det være regionens ansvar i op til et år. Fortsætter behovet herefter, overgår ansvaret til kommunen, der også har ansvaret, hvis der er tale om et nyopstået behov, og borgeren ikke er blevet behandlet på et sygehus.

Den nye aftale kræver dog en lovændring. Parterne er enige om, at Indenrigs- og Sundhedsministeriet og Social- og Boligministeriet hurtigst muligt får skabt lovhjemmel til, at aftalen kan træde i kraft.

Ældre Sagen følger aftalen tæt, herunder tidsplanen for, hvornår der fremsættes lovforslag.

Ældre Sagen kritisk over for AI-overvågning på plejehjem

Der har været en del omtale af et plejehjem i Næstved Kommune, som har indført brug af kunstig intelligens til med kameraer at overvåge fx, om beboerne er faldet om på gulvet i deres bolig. Plejehjemmet forsikrer, at filmoptagelserne sløres og gøres til "tændstiksmand-ikoner" på personalets såkaldte devices. Plejehjemmet siger ligeledes, at ordningen er frivillig. Ældre Sagen har udtalt sig kritisk og skeptisk og sat spørgsmålstejn ved bl.a. datasikkerheden, privatlivshensyn og ved fuld information til beboere og pårørende om, hvad ordningen indebærer.